

DEN NORSKE KIRKE

Hamarøy kirkelige felles- og menighetsråd

Kulturdepartementet,
Kirkeavdelingen,
Postboks 8004 Dep,
0030 OSLO

postmottak@kud.dep.no

Hamarøy 17.06.14

I møtet i Hamarøy kirkelige fellesråd og menighetsråd den 16.09.14 sak FR 24/14 ble høring om «Lik og likskap» behandlet og følgende høringssvar fremkom:

VEDTAK:

Hamarøy kirkelige fellesråd gir følgende uttalelse til NOU 2014:2 Lik og likskap:

Hamarøy kirkelige fellesråd slutter seg til de 6 grunnleggende prinsipper for gravferdslovgivningen. Men vår vurdering av konsekvensene av disse prinsippene ønsker vi å komme med i vår høring, ut fra hvordan vi tror det vil påvirke forvaltningen og kostnader i vår kommune.

Det er gjort kostnadsoverslag av endringer i utredningen, men den er svært usikker siden fri tilgang på nye tjenester, kan føre til en større endring i pårørendes valg, og vil da gi et annet kostnadsbilde enn det som legges fram.

Endringene som utvalget foreslår, vil påføre vår gravplassforvaltning vesentlige økte utgifter som det må kompenseres for. Gravplassforvaltninga hos oss kommer dårlig ut fordi vi er i et tynt befolket område med store transportavstander, klimatiske forhold som ikke passer til forslaget med statlig bestemt utgiftsnivå og en kommune som har avgitt innbyggere over tid og som kommer "hjem" for gravlegging. Vi kan ikke se at det er områder der vi får økte inntekter. Anslagsvis vil vår kommune med 1.800 innbyggere få økt behov for overføring fra kommunen med mellom 100.000 – 200.000 med årlig svingninger i kremasjoner og gravlegging av utenbygdsboende. Vi ser ikke at det på noen måte kan kompenseres til kommunen gjennom økt rammeoverføring, dersom det skal tilføres 104 mill. for hele landet.

Kap 6 Likestilling av kremasjon og kistegravlegging

Hamarøy kirkelige fellesråd er enig i at det blir likestilling mellom kremasjon og kistegravlegging.

For vår kommune som er tynt befolket vil vi komme dårlig ut uansett hvilken løsning vi velger. Hvis transportutgiftene skal flyttes fra NAV til gravplassforvaltningen vil dette medføre høye transportutgifter til nærmeste krematorium eventuelt vil et lokalt krematorium ikke kunne få nok kremasjoner til at det lønner seg. Begge deler gir høye utgifter for lokal gravplassforvaltning.

Dette må kompenseres som del av rammetilskuddet. Helst ønsker vi en ordning tilsvarende det NAV forvalter i dag. Den gir utjevning for hele landet. Uten kompensasjon eller med underdekning av kostnadene, vil gravferdstjenester konkurrere om midler med andre kommunale tjenester i en kommune som sliter med økonomien i utgangspunktet.

Kap. 7 Betaling av gravkapell, gravleige og gravstell

Hamarøy kirkelige fellesråd ønsker ikke å endre begrepet feste/fester til leie/leier. Vi opplever festebegrepet som mer presist, knyttet til areal og mer langsiktig. Leie/leier har en mer kommersiell betydning og vi selger ingen varer og tjenester. Når man leier noe så har man rettigheter. Begrepet feste/fester er å foretrekke, da det fremgår bedre at det medfølger et ansvar/forpliktelse i tillegg til rettigheter.

I forslaget til gravferdsforskriftens § 39 er prisopplysninger veldig detaljstyrt. Det er å overstyre lokal praksis når det i forskrifts form legges føringer for hvor og når prisliste skal leveres. Dette er et lokalt ansvar å finne gode måter å informere de pårørende. Prisoversikten skal fremgå av gravplassforvaltningens hjemmeside på internett. Ikke alle har egen internettside for gravplassforvaltningen og der opplysninger ligger ute på nett så er det som regel en felles side for kirkelig fellesråds og menighetsråds aktiviteter.

Utvalget foreslår at alle gravlegginger skal utløse 20 betalingsfrie år uansett hvilken type grav som velges (tilvist eller festet). Dette betyr bortfall av inntekter for fellesrådet. Ordningen vil føre til ekstra administrasjon når en festet grav skal gjøres om til frigrav midt i festeperioden. Skal da festeavgiften som er innbetalt tilbakebetales? Systemet som vi betjener i dag må legges om og det vil kreve ekstra oppfølging. Hamarøy kirkelige fellesrådet er ikke enig i at dagens forvaltningspraksis skal endres. Vi synes det fungerer bra og vi bruker prinsippet: når arealet er beslaglagt og festet, påløper en avgift, uansett om noen er gravlagt der eller ikke. Gravplassforvaltninga kan ikke disponere grava!

Hvis dette forslaget uansett blir gjennomført så foreslår vi at frigravperioden på 20 år gjelder både den første gravlagte og for den avtatte graven ved siden av. Da blir det felles forfallstid på gravstedet og det avtatte gravstedet får 20 år med betalingsfritak. Det vil gjøre administrasjonen enklere.

Kap. 8 Fridom til å velje kommune for gravlegging

Hamarøy kirkelige fellesråd er enig i at det gis frihet til å velge hvor gravlegging skal skje. Vi blir ofte forespurt om å ta imot utenbygds for gravlegging. I gjennomsnitt de siste 5 årene er 12,58% av alle gravlegginger i Hamarøy utenbygds. Vi gravlegger årlig flere døde enn egne døde innbyggere. Dette tror vi vil øke. Både fordi den gruppen som ofte gravlegges i vår kommune har sterke røtter i kommunen, eller er enslig. I tillegg antar vi at når tjenesten blir gratis for de pårørende så vil flere ønske å komme «hjem» for gravlegging.

Det er viktig at det tas hensyn til omløpshastighet grunnet naturgitte forhold. Vi ønsker ikke å gjenbruke gravsteder som er 20 år av hensyn til de ansatte og av verdighet for den avdøde. Vi kan ha en omløpshastighet på 40 år på noen av våre kirkegårder, mens andre ikke er aktuell å bruke (leirejord). Vi ser at en økning i utenbygds gravlegginger medfører at vi må utvide en av våre kirkegårder. Per i dag klarer vi å slette/gjenbruke omtrent det antall som vi har behov for i løpet av et år. Det er viktig at dette tas hensyn til ved beregning av avgift.

Kap. 9 Forvaltningssystemet

Hamarøy kirkelige fellesråd slutter seg til at Fylkesmannen overtar oppgaver som i dag er lagt til bispedømmerådet. Vi ønsker ikke at det skal bli sentralisert til et Fylkesmannsembete men at den lokale Fylkesmann har dette ansvaret. Kunnskapen om lokale forhold og forvaltning er viktig for gravplassforvaltningen lokalt.

Kap. 10 styringsinformasjon, statistikk og forskning.

Hamarøy kirkelige fellesråd støtter forslaget om å rapportere gjennom KOSTRA.

I utgangspunktet er vi positive til et klarere skille mellom midler til den norske kirke og kirkegårdsdrifta i kommunens regnskap. Samtidig er det viktig at vi fortsatt kan se hele organisasjonen under ett for å få til en mest mulig effektiv drift.

Kap. 11 Framlegg til regelendringer ved siden av mandatet

Det er viktig at det kommer tydelig frem i Gl §16 at det er familien/boet som må oppnevne ny fester til gravstedet. Familien tror ofte at det er gravplassmyndigheten som skal finne ut hvem som skal være fester. Hvis fester ønsker å slette gravstedet så opplever vi ofte at andre i familien forventer at vi skal kontakte dem og få ordnet med ny fester.

Kap. 13 Økonomiske og administrative konsekvenser

Som følge av utvalgets forslag om å oppheve hjemler for brukerbetaling anslår utvalget et samlet inntektsbortfall for gravferdsforvaltningen på 104,3 mill. kroner. Dette foreslås kompensert gjennom økte rammeoverføringer til kommunene, etter den generelle kostnadsnøkkelen. Den generelle kostnadsnøkkelen for fordeling mellom kommunene er ikke svært ulik beregning etter innbyggertall. Dette vil for vår kommune bety at vi ikke får dekket de reelle kostnader til omleggingen.

For å støtte dette forslaget må det være en forutsetning at fellesrådet virkelig får kompensert for inntektsbortfall og for merkostnadene til nye oppgaver.

Rett utskrift:

Hamarøy 17.09.14

Hamarøy kirkelige felles- og menighetsråd

Tanja Knutsen

Kirkeverge